

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

redegørelse, jeg har afgivet, håber jeg at have gjort det klart, i hvilken retning mine tanker om en revision af radiospredningsloven går.

Efter min opfattelse er den lovgivning, som ligger i radiospredningsloven, af en sådan betydning, at man må tilstræbe den størst mulige enighed om denne lovgivning. Derfor har jeg fundet det rigtigt inden udarbejdelsen af lovforslaget at give denne redegørelse for de væsentligste af de problemer, som foreligger, idet jeg dermed håber at have skabt grundlag for en åben debat, og således at vi ud af denne debat kan drage en række konklusioner, som kan indgå i den nye radiospredningslov.

Jeg tror, vi alle kan være enige om, at radio og tv måske mere end noget andet har ændret menneskenes tilværelse og forestillingsverden gennem den sidste menneskealder. Vi har fået muligheder for en viden, som vi før havde svært ved at tilegne os. Vi har fået mulighed for at opleve ting, som ikke før var muligt. Radio og tv er mere end noget andet også af betydning for, hvordan vor demokratiske livsform skal udvikle sig.

Radio og fjernsyn er midlet til at give os kundskaber, til at forbedre vor demokratiske livsform, skabe større medleven og til at aktivere os. Radio og tv er også midlet, der kan sætte vor livsform på prøve, få os til at tvivle på vor egen ufejlbarlighed, kan sætte det etablerede samfund i kritisk belysning og åbne for nye tanker og ideer, som ved at omsættes til handling kan medvirke til den generelle demokratisering af samfundet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om handel med smør og fremmede landbrugsprodukter. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

(Lovforslaget (nr. 19) findes i tillæg A. sp. 257, fremsættelsen i tidenden sp. 104).

Formanden: Sammen med denne sag foretages de under punkterne 3-10 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om tilvirkning og forhandling

m. m. af ost. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

(Lovforslaget (nr. 20) findes i tillæg A. sp. 229, fremsættelsen i tidenden sp. 104).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om forhandling, udførsel og indførsel af æg og ægprodukter m. m. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

(Lovforslaget (nr. 21) findes i tillæg A. sp. 233, fremsættelsen i tidenden sp. 104).

Første behandling af forslag til lov om salg af frugt og gartneriprodukter ved frivillig offentlig auktion.

(Lovforslaget (nr. 22) findes i tillæg A. sp. 289, fremsættelsen i tidenden sp. 104).

Første behandling af forslag til lov om handel med frø, såsæd, læggekartofler og planter.

(Lovforslaget (nr. 23) findes i tillæg A. sp. 247, fremsættelsen i tidenden sp. 104).

Første behandling forslag til lov om sortering af råtræ, der forhandles under visse betegnelser.

(Lovforslaget (nr. 24) findes i tillæg A. sp. 293, fremsættelsen i tidenden sp. 104).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om handel med joderstoffer. (Ændring med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

(Lovforslaget (nr. 25) findes i tillæg A. sp. 297, fremsættelsen i tidenden sp. 104).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om slagtning, forhandling, udførsel og indførsel af fjerkræ m. v. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

(Lovforslaget (nr. 26) findes i tillæg A. sp. 273, fremsættelsen i tidenden sp. 104).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om slagtning, forhandling, udførsel og indførsel af kaminer. (Ændringer med

[Formanden.]

henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

(Lovforslaget (nr. 27) findes i tillæg A. sp. 281, fremsættelsen i tidenden sp. 104).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Erik Worm: Ved den forestående danske tilslutning til De europæiske Fællesskaber skal vor lovgivning også på landbrugsvarernes område tilpasses Fællesskabets markedsordninger. I vore nugældende love om handel med landbrugsvarer og gartneriprodukter og lovene for skovbrug findes der bestemmelser, der ikke harmonerer med Fællesskabernes forordninger på disse områder. De foreliggende 9 lovforslag, som her skal behandles, tager da også sigte på at bringe dansk lovgivning i overensstemmelse med De europæiske Fællesskabers markedsordninger.

Lovforslagene, som landbrugsministeren her har fremsat, er alle genfremsættelser af tidligere i forrige samling i folketinget fremsatte lovforslag. De har været til behandling i udvalg, og der foreligger udførlige beretninger om udvalgenes arbejde.

Udvalgsbehandlingerne har givet anledning til, at der efter samråd med landbrugsministeren er sket enkelte ændringer i nogle af forslagene ved genfremsættelsen. Det gælder således lovforslaget om handel med smør og fremmede landbrugsprodukter. Ved indtræden i fællesmarkedet åbnes der nu mulighed for indførsel af smør her til landet, og det skønnes derfor hensigtsmæssigt at bemyndige landbrugsministeren til at forbyde indførsel eller påbyde undersøgelse af indført smør, såfremt udførselsbestemmelserne i det land, hvorfra varen kommer, ikke efter ministerens skøn opfylder de sundhedsmæssige krav, vi stiller til den.

Kvantitative restriktioner mellem medlemslandene er forbudt. Det vil medføre, at vi fra Danmark fremtidig også kan eksportere smør, som ikke er lurmærket, når blot det opfylder de krav, der stilles i Fællesskaberne. Vi vil altså stadig kunne bevare det kendte danske lurmærke, der betegner dansk smør af første kvalitet.

I lovforslag nr. 22 om frivillig offentlig auktion over frugt og gartneriprodukter er der også ved genfremsættelsen sket en æn-

dring, idet § 1, stk. 2, er udgået. Denne bestemmelse, der sagde, at alle i auktionen deltagende skulle være til stede her i landet, kunne diskriminere danske sælgere på auktionen, idet man så kunne unddrages et fordelagtigt tilbud fra andre købere i EF-lande gennem synkroniserede auktioner. Dette punkt udgår nu.

I lovforslaget om slagtning, forhandling, ind- og udførsel af fjerkræ forstår jeg at der også er sket en ændring.

I øvrigt kan jeg henvise til de beretninger fra udvalgene, der har behandlet forslagene, og til bemærkningerne i lovforslagene.

Jeg bemærkede, at tidligere udvalgsarbejde om de foreliggende forslag har resulteret i, at ministeren har taget hensyn til et enstemmigt udvalgs ønske om visse ændringer her ved denne genfremsættelse, og det vil jeg gerne takke ministeren for.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale lovforslagene til velvillig behandling i udvalget.

Lowzow: Jeg skal ikke gennemgå de enkelte lovforslag, da det som sagt er genfremsættelser, men kun trække nogle få spørgsmål frem, som vi dels vil tage med i udvalgsarbejdet, dels vil bede om svar på her i dag.

Udvalgsarbejdet blev dårlig nok afsluttet i forrige samling, og visse af de spørgsmål, der i betænkningen er delvis besvaret, vil vi komme tilbage til i det kommende udvalgsarbejde og bede om endelige svar på.

En af de ting, som vil gå igen, og som vil være vores linje, er så vidt muligt ikke at give beføjelser til ministeren, som ikke er nødvendige. Vi vil altså endnu en gang se på det rimelige i de beføjelser, der foreslås givet ministeren.

De bestemmelser, ministeren kan tage, vedrører i hovedsagen — også i henseende til EFs bestemmelser — sundhedsmæssige love, altså love, der gælder direkte for forbrugeren og for de herhjemme producerede varer, og love om import af varer, der skal opfylde de samme krav som vore egne, hvorfor det set fra vort synspunkt var rærest, om de var lovfæstede, således at forbrugeren var sikret.

Der kommer også nogle spørgsmål om afgifter på produktionen. Her ser vi gerne, at man i videst muligt omfang søger disse problemer løst direkte mellem producenten

[Lowzow.]

og de afsætningsorganisationer eller andre, som skal have afgifterne. Det synes rimeligst, og det er den lovgivning, man fastholder andre steder.

Om enkelthederne vil jeg sige: det lykkes mig ikke i udvalgsarbejdet fuldt at blive klar over interventionsspørgsmålet. Der står i beretningen nogle bemærkninger om det, og jeg vil godt spørge ministeren, om der er noget nyt om, hvilke retningslinjer han her vil følge, eller om han eventuelt i udvalget, hvis han ikke vil gøre det her i dag, vil være venlig at fortælle om sine hensigter i den retning. Vi talte om forskellen i kravene til det danske smør og „interventionssmørret“, og der kom dengang nogle bemærkninger om det.

Man venter vel ikke, at dansk smør skal komme ud for interventionsopkøb, men da det er en så vigtig del af hele ordningen under De europæiske Fællesskaber, synes jeg, vi må være sikre på, at det ordnes på en tilfredsstillende måde i lovgivningen.

Fra det samme lovforslag, om smør og honning, vil jeg gerne fremhæve en bemærkning i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Det siges her, at udenlandsk smør kan sælges her i det omfang, det opfylder de kvalitetsmæssige krav ved forhandling af hjemmeproduceret smør, og det vil altså sige, at vi også fremover helt og fuldt fastsætter de kvalitetsmæssige krav selv. Dette bør man i lovgivningen holde fast ved og udnytte, således at vi holder en høj sundhedsmæssig standard for alle de varer, som bliver importeret hertil i lighed med dem, som vi producerer herhjemme.

Det er i den henseende mærkeligt, at vi i dette lovforslag har nogle nøje angivne bemærkninger om varemærkning. Importerede varer skal mærkes, eventuelt af importøren, hvis de ikke er det allerede ved importen, for hans udgift. Eventuelt kan det efter forhandling med toldlageret gøres senere mod en garanti for, at det sker. Dette er ikke tilfældet i de andre lovforslag, vi behandler her, om f. eks. kaniner og fjerkræ. Jeg mener, der her også burde være krav om en nøje varemærkning ved import af udenlandske varer, altså også EF-varer.

I bemærkningerne til lovforslaget siges det, at der trænges til en lovrevision, da flere af bestemmelserne i 1911-loven er af-

fattet i utidssvarende dansk. Jeg vil ikke sige, at vi er nået ret vidt i den henseende med de foreliggende lovforslag, for om ikke utidssvarende er de dog stadig skrevet i et meget snørklet og indviklet dansk. Når man ligefrem siger det i bemærkningerne, synes jeg ikke, man helt har levet op til de krav.

Jeg vil derpå gerne henvise til forrige første behandling af sagen, da landbrugsministeren blev spurgt af den konservative ordfører, hvorledes det gik med et udvalg, der var nedsat til behandling af levnedsmiddellovgivningen. Svaret lød, at der var nedsat et interministerielt udvalg, der skulle arbejde videre med en finjustering af sagsområdet inden for levnedsmiddellovgivningen i bred forstand. Ministeren fortsatte — Folketingstidende 1971-72, sp. 3061:

„Jeg skal bare lige for en ordens skyld sige, at det er nedsat på foranledning af økonomi- og budgetministeren.“

I bemærkningerne til lovforslaget om handel med smør m. v. står der endnu en gang, at dette udvalg er nedsat af landbrugsministeren, og i beretningen hedder det, at det påregnes at slutte sit arbejde snarest. Jeg vil derfor igen en gang spørge: er vi nået dette tidspunkt „snarest“ eller fortsætter det ubegrænset? Det er jo taget med for at angive grænsen for, hvor langt man vil gå i den nuværende lovgivning.

Til sidst vil jeg lige behandle spørgsmålet om hjemmehandel med æg.

En af de ting, der er størst diskussion om ude omkring, er jo vores ægordning. Den enkelte forbruger er meget, meget interesseret i at få friske æg. Det kan virke lidt trivielt, at man bliver ved med at diskutere det, men da der ikke er sket nogen ændring af det, bliver man jo nødt til at fortsætte. Det er et spørgsmål direkte mellem køber og forbruger, så længe det fastslås, at der kun kan handles således.

Nu er der foreslået en bemyndigelse til ministeren til at fastsætte regler desangående, og i lovforslagene vedrørende fjerkræ- og kaninslagtninger hedder det — f. eks. i lovforslaget vedrørende fjerkræ, § 2:

„Denne bestemmelse gælder ikke producenters slagtning i enkelte tilfælde af fjerkræ til salg fra egen virksomhed direkte til forbruger til anvendelse i dennes private husholdning.....“

Jeg vil synes, det var fuldstændig rime-

[Lowzow.]

ligt, hvis man indførte den samme passus i ægløvgivningen. Der er efter hjemmemarkedsordningernes bortfald ingen som helst grund til ikke at gøre det. Man kan ikke engang, som vi også diskuterede ved forrige første behandling og i udvalgsarbejdet, anlægge sundhedsmæssige betragtninger, idet de direkte forbrugeræg ikke er undersøgt på anden måde end ved gennemlysning, så når en forbruger har købt sine æg fra produktionsstedet, vil han nok vide, hvor han skal klage, hvis æggene er dårlige.

Endelig finder jeg ikke, der er nogen konsekvens i, at man i to af lovforslagene ind sætter denne passus, men udelader den i et tredje. Jeg vil derfor komme tilbage til dette under udvalgsarbejdet og håbe, at vi kan få konsekvens mellem de forskellige lovforslag. I øvrigt skal jeg selvfølgelig love et meget positivt og hurtigt udvalgsarbejde, da vi jo har afklaret de fleste af hovedspørgsmålene.

Karlskov Jensen: Af de ni lovforslag, der skal behandles samlet her, skal jeg kun beskæftige mig med de første syv, mens hr. Søren Jensen (Hasseris) er ordfører om de to sidste.

Der er tale om en række lovændringer, der tilsigter at fjerne bestemmelser i eksisterende danske love, der er diskriminerende over for statsborgere eller virksomheder i fællesmarkedet og af den grund i strid med forordningerne under EF's markedsordninger.

Forordningerne, som vi har tiltrådt ved Danmarks optagelse i fællesmarkedet, har umiddelbar retskraft i Danmark. Men jeg synes, det er prisværdigt og efterfølgelsesværdigt, at man alligevel ændrer de danske love, sådan at man ikke fremover skal søge i EF-forordningerne for at finde frem til gældende regler.

Jeg skal i øvrigt ikke gøre mange bemærkninger om de enkelte lovforslag, da de jo næsten er enslydende med de tilsvarende lovforslag, vi behandlede sidst på vinteren.

Om smørret vil jeg dog gerne sige, at principielt skal vi som bekendt tillade fri import fra de øvrige fællesmarkedslande, men jeg er tilfreds med, at landbrugsministeren har ændret lovforslaget fra i fjor her, sådan at vi efter det nu foreliggende kan forbyde indførsel af smør, hvis der ikke er

sikkerhed for kvaliteten. Jeg går ud fra — men vil gerne have det bekræftet af ministeren — at den bestemmelse, der er indføjet her, drejer sig om at sikre os imod smittersiko fra områder, hvor kvægtuberkulose, smitsom kastning eller lignende sygdomme stadig forekommer.

Vi må også acceptere, at vi kan opretholde lurmærket ved eksport af dansk smør, men vi kan ikke opretholde et forbud mod eksport af ikke-lurmærket smør. Også det vil jeg gerne have understreget fra ministerens side, idet der hos mange synes at være den opfattelse, at lurmærket ikke kan bevares. Jeg mener at have forstået det på den måde, at vi ikke kan opretholde de bestemmelser, der siger, at eksport af smør fra Danmark uden lurmærke er forbudt, men at vi kan opretholde lurmærket som en kvalitetsbetegnelse for dansk smør.

Vedrørende æggene rejste jeg ved første behandling i vinter spørgsmålet, om vi var tilstrækkelig sikret imod indslæbning af fjerkræpest. Vi har fået et svar i udvalget, men jeg vil gerne have bekræftet her, at det med den udformning, det har nu, er muligt at stoppe enhver form for import af æg og fjerkræ fra egne eller lande, hvor denne farlige og kostbare fjerkræsygdom er udbredt. Jeg føler mig nemlig ikke overbevist om, at den nødvendige hjemmel findes med den ordlyd, lovforslaget nu har.

Vedrørende frø, såsæd, læggekartofter og planter har jeg ingen bemærkninger til selve lovforslaget, men kan dog ikke tilbageholde en bemærkning om, at vore forhold på det område kompliceres og fordyres en del med den omfattende kontrol, vi skal affinde os med.

Men også her har jeg et enkelt spørgsmål til landbrugsministeren. Meromkostningerne ved kontrollen anslås i henhold til bemærkningerne til lovforslaget til knap 3 mill. kr., når læggekartoflerne tages med, og heraf skal landbruget igennem uændrede afgifter betale næsten 2 mill. kr., og for staten bliver merudgiften omkring ved 1 mill. kr. Men ministeren tilføjer, at han påtænker at forhøje afgifterne for landbruget, sådan at staten ikke får forhøjede udgifter. Mit spørgsmål går ud på, hvem der i de øvrige EF-lande afholder disse kontroludgifter, for hvis det er sådan — og det mener jeg det er — at man i de lande, vi skal konkurrere med på

[Karlskov Jensen.]

disse områder, har ordninger, så det enten helt eller delvis er statskasserne, der afholder udgifterne, bliver dansk landbrug jo diskrimineret, hvis man her i landet lægger dem ensidigt over på landbruget.

I øvrigt kan jeg på venstres vegne tiltræde lovforslagene, idet jeg går ud fra, at vi får lejlighed til at se på enkeltheder under en fornyet udvalgsbehandling.

Søren Jensen (Hasseris): På venstres vegne skal jeg gøre nogle få bemærkninger om de to sidste lovforslag, og jeg vil starte med lovforslaget vedrørende fjerkræ.

Lovforslaget er en genfremstilling og begrundes bl. a. med, at gældende lov skal bringes i overensstemmelse med reglerne i De europæiske Fællesskaber. Det er vi i venstre helt på det rene med. Men det forekommer mig, at ministeren på et enkelt område går lidt videre end nødvendigt. Jeg tænker på ændringen af lovens § 2 vedrørende producenteres salg til forbrugere. I dag er der en kilobegrænsning for salg, så vidt jeg husker på 30 kg pr. måned; men samtidig er der knyttet den betingelse til, at fjerkræ kun må sælges i uåbnet tilstand. Dette ændres i det foreliggende lovforslag til salg „i enkelte tilfælde“, og bestemmelsen om, at fjerkræ kun må sælges i uåbnet tilstand, falder ud af lovgivningen. Det sidste har dog i nogen grad ydet forbrugeren en vis beskyttelse. Men ændringen er jo begrundet med et EF-rådsdirektiv af 8. marts 1971. Så vidt jeg kan forstå, skal dette rådsdirektiv vedrørende samhandelen mellem EF-landene træde i kraft i 1973, men vedrørende hjemmemarkedet behøver det ikke at træde i kraft før i 1976. I artikel 3. stk. 1, hvor der angives kravene til fjerkræet, siges disse ting, men i stk. 4 står anført, at disse bestemmelser ikke gælder for stalddørssalg.

Jeg vil spørge ministeren, om denne lovgivning, som jo ledsages af udstrakte bemyndigelser, ikke giver ministeren anledning til at tage disse ting op til overvejelse, sådan at vi overvejer, om ikke vi tjente både forbrugere og producenterne bedst ved at blive stående ved de bestemmelser, som vi har i dag.

Forslaget er som nævnt en følgelovgivning, og jeg kan på venstres vegne tilsige både dette forslag og forslaget vedrørende

kaniner en velvillig behandling, men der er visse ting, vi gerne vil have drøftet nærmere i landbrugs- og fiskeriudvalget.

Erik Hansen (Nordj. amt): Det er jo gamle kendinge, vi har for os her i dag i form af lovforslag, og jeg skal kun om enkelte af lovforslagene gøre nogle få bemærkninger. Jeg kan være enig i det, der er sagt af de foregående ordførere, og for god ordens skyld skal jeg sige, at jeg kan tilslutte mig det, hr. Søren Jensen (Hasseris) sagde om kaniner.

Vedrørende lovforslag nr. 23 omhandlende såsæd, kartofler og planter vil jeg gerne gøre den bemærkning — i øvrigt i fortsættelse af det, jeg sagde ved førstebehandlingen i sidste folketingsssamling — at her står vi over for en udvidelse af personalet. Det fremgår af de bilag, vi fik under udvalgsbehandlingen i sidste samling, at den væsentligste udvidelse falder på statsfrøkontrollen, men i øvrigt fremgår det, at der også sker udvidelser på andre områder. Jeg spurgte sidste år den højtærede minister, om ministeren havde med sig nogle planer om, hvor man skulle lægge den aktivitet hen, altså hvor disse sortsforsøg skulle foretages, og hvor disse prøvedyrkninger skulle finde sted, og jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg sådan set føler, sagen har en større aktualitet i år end sidste år. Nu er en del af forsøgsstationen, som var planlagt på Sjælland, jo planlagt flyttet til Fyn, og nu vil jeg gerne spørge ministeren, om han ikke synes, nu man har flyttet den til Fyn, at man godt kan flytte den et stykke videre. Jeg peger på forsøgsstationerne i det jyske som nogle af dem, der må være oplagt til at kunne påtage sig opgaverne.

I de to følgende lovforslag, jeg skal beskæftige mig med, lovforslaget om æghandel og lovforslaget om udførsel og indførsel af fjerkræ, er der bemyndigelse til ministeren til at fastsætte nogle retningslinjer. Ministeren vil gerne have denne bemyndigelse, han kan have behov for den, og så føjes der til i bemærkningerne, at man naturligvis ikke vil bruge denne bemyndigelse, uden at man har hørt organisationerne. Det er naturligvis en god oplysning at få, men her i folketinget tror jeg der kan være bred enighed om, at man sådan set også ville være glad for, om ministeren også spurgte folketinget. Her er

[Erik Hansen (Nordj. amt).]

der jo en oplagt mulighed efter ændringen i folketingets forretningsorden, hvorefter folketinget bl. a. har fået et fast udvalg, der tager sig af landbrug og fiskeri. Jeg ved ikke, om det er ministeren, der skal tage initiativet til det, eller det er formanden for udvalget, der skal tage initiativet, men jeg så gerne, om udvalget for landbrug og fiskeri nøje bliver orienteret om, hvilke initiativer med hensyn til udnyttelse af bemyndigelsen ministeren agter at tage.

Jeg skal ikke gå i detaljer, som hr. Søren Jensen (Hasserris) gjorde om handel med fjerkræ og handel med æg, men jeg vil sige, at sådan mand og mand imellem og i almindelighed synes man i og for sig, det er en ganske god ordning, at man kan gå ud og købe æggene hos producenten, at man kan lave en bette handel med ham en lørdag eftermiddag og så få en sludder om problemerne. Jeg tror, det er nyttigt for begge parter i og for sig. Det er også nyttigt af en anden grund. Vi har her i landet en lang række små ægproducenter, som har en så lille produktion, at det i mange tilfælde kan være svært for dem at få de autoriserede forhandlere af æg til at tage disse små ægportioner. Derfor vil jeg gerne sige til den højtærede landbrugsminister, når spørgsmålet nu bliver rejst her i dag — jeg tør næsten sige både af herremand og husmand — at det er et problem, som jeg i og for sig synes ministeren godt kunne kigge på med nogen velvillighed. De høns, der har lagt de æg, de skal lægge, skal sælges, lige før de får fjertab; det er en lille flok, men de frembyder lidt af et problem. Jeg har altid været i bekneb for et svar, når nogen har spurgt mig: hvorfor har I dog en lovgivning, der siger, at når man nu skal til at sælge disse 5-7 høns til en eller anden, så må man godt sælge hønsene, men den pågældende, som køber hønsene, skal over til naboen for at få skilt hoved og krop ad på hønsene? Jeg tror, der er mange, der ikke rigtig forstår, at man har behov for disse snærende ting på disse områder, og derfor vil jeg gerne sige til ministeren, at her kunne man måske søge at lempe og lave det så frit som overhovedet muligt.

Med disse bemærkninger kan jeg tilsige det radikale venstres støtte til de foreliggende lovforslag.

Morten Lange: De foreliggende lovforslag må jo betegnes som en række små følgelove, som man behandler en gros. Vi har set på dem før, og det, som efter min mening i virkeligheden er det mest interessante, er at studere de forordninger, som de er bygget på, og som jo også bliver gældende for Danmark. Det drejer sig om nogle bindstærke værker, som i hvert fald helt klart viser én ting, nemlig at administrationen af disse områder bliver så sandelig ikke forenklet. Det er helt klart, at det er landbrugsministeriet, der har stillet de store krav om personaleudvidelse, og jeg er fuldstændig sikker på, at hvis dette forordningsomfang, som ligger bag disse lovforslag, bare bliver nogenlunde typisk for det, der skal ske fremover i De europæiske Fællesskaber, så vil landbrugsministeriet fremover kunne sprænge ethvert personaleloft med elegance.

Det bekymrende ved det er selvfølgelig, at det er jo ikke sådan, at vi derigennem sikrer, at den danske befolkning får bedre næringsmidler, eller at producenterne får det nemmere i deres tilrettelægning af produktionen; tværtimod vil det føles som meget snærende krav at skulle følge disse forordningsregler for en hel række af de danske landbrugsproducenter, som ikke har indstillet sig på et storbrug. Nu kan man vel regne med, at udviklingen går henimod større brugsenheder, som nemmere vil kunne tilpasse sig udviklede forordninger, men man skal blot være klar over, at dette er i sin realitet en herremandspolitik, der bliver lagt på bordet, sådan som det meget klart fremgår.

Jeg skal ikke gå i detaljer med lovforslagene, kun nævne et par enkelte ting. Jeg nævnte, dengang vi behandlede det sidst, at der er et interessant spørgsmål om honningen. Man har her fremdraget spørgsmålet om de hønseygdomme, som vi gerne vil garderes imod, og jeg har fornemmelsen af, at det har man ligesom skabt lydhørhed over for. Men biavl, det er nu engang et bierhverv, og det er derfor helt forståeligt, at det ikke optager ministeriet så varmt. Det er imidlertid min fornemmelse, at vi har en forholdsvis kraftig sikring mod bipest her i Danmark, og at vi har en væsentlig udbredelseskilde for bipest, nemlig importeret honning. Dermed har jeg omtalt denne lille sag,

[Morten Lange.]

som landbrugsministeren kan spekulere over hvad han vil gøre ved.

Ligesom flere andre skal jeg sige lidt om disse ulykkelige stalddørsæg. Jeg kunne fatte, selv om jeg ikke sympatiserede med det, at da man havde en hjemmemarkedsordning, var man nødt til at være restriktiv over for privathandel. Det kunne jeg fatte, der var en indre sammenhæng i det. Men under De europæiske Fællesskabers velsignelser er det dog en af de ting, som vi er blevet frigjort for. Nu er der kun sundhedsmæssige motiver tilbage til at forhindre stalddørssalg, og jeg kan ærlig talt ikke se bedre, end at her står vi med en chance for at få endnu friskere æg, hvis vi henter dem selv, plus denne udmærkede sociale snak ved stalddøren.

Danmark udvikler sig til et, skal vi sige rekreativt land, hvor vi får en hel ny type af beboelse, nemlig en sommerhusbeboelse, hvor folk er en del af året, og hvor der i omegnen findes et restlandbrug, som ernærer sig på den ene eller den anden måde, delvis ved assistance over for det rekreative område og delvis ved et restlandbrug. Jeg synes, det passer helt ind i det billede, at stalddørssalg dér bliver noget typisk. Hvorfor i alverdens riger og lande skulle vi ikke sørge for, det bliver lovligt? Hvis folk én gang har købt rådne æg hos husmand Jensen, så kommer de ikke igen, så går de til en anden, og det ved den omtalte husmand udmærket godt. Jeg tror simpelt hen, disse regler har mistet et motiv, og det sundhedsmæssige motiv, der er for dem, er overordentlig svagt.

Jeg vil bede landbrugsministeren om at benytte alle de fuldmagter, han kan skaffe sig, til at give skikkelige forhold for de små tuskhandler, der finder sted på dette område. Ærlig talt, de foregår alligevel, og der er et eller andet om, at vi snakker om at afkriminalisere. Skulle vi så ikke begynde med at afkriminalisere noget, som vi ved foregår hver eneste dag i hundred- og i tusindvis af tilfælde, og som ikke generer et eneste menneske i dette land? Jeg vil bede landbrugsministeren om at forstå, at dette er ikke et nationaløkonomisk kæmpeproblem, og hans kasse bliver ikke mindre eller større af den grund. Hans administration bliver måske en lille bitte smule enklere, men menneskehe-

den føler sig en lille smule mere på lovens grund. Der er så mange forordninger i denne sag, så hvis vi et par enkelte steder kan lade være med at forordne, så vil det da være en velsignelse.

Landbrugsministeren (Ib Frederiksen): Jeg vil gerne takke for velvillig behandling af de genfremsatte lovforslag og skal med det samme tilsige ministeriets bedste støtte til udvalgsarbejdet. Det er jo lovforslag, der omfatter mange tekniske problemer.

Der har været rejst gennemgående de samme problemer af de forskellige ordførere. Jeg forstod på hr. Lowzow, at der var tvivlsspørgsmål angående opkrævning af afgifter på produktionen, og det vil jeg erklære mig meget villig til at drøfte i et samråd.

Det samme gælder intervention for smør og kravene vedrørende opkøb af interventionsmør — det var hr. Karlskov Jensen også inde på. Jeg vil gerne i den forbindelse sige, at det må være klart, at det smør, der bliver importeret til landet, må opfylde de samme betingelser, som vi stiller til smør, der er produceret her i landet. I forbindelse med lurmærket vil jeg også gerne sige, at lurmærket er anmeldt som betegnelse for smør af 1. kvalitet her fra landet.

I anledning af hr. Lowzows spørgsmål om det udvalg, der er nedsat til en koordinering af levnedsmiddelområdet, skal jeg blot sige, at det ligger i administrationsdepartementet, som jeg også sagde tidligere, og så vidt jeg er orienteret, er dette udvalg meget langt fremme med sin behandling, så vi skulle nærmere os det tidspunkt, hvor der kommer et resultat fra udvalget.

Stalddørssalg af slagtefjerkræ og æg er jo noget, der har fået de ærede ordførere til at gå ind i problemet med stor energi. Der er blevet talt om friske æg — jeg tror også, det blev nævnt under den tidligere behandling, vi havde her i folketinget. Jeg føler mig ikke helt i stand til i den stilling, jeg har i øjeblikket, at kommentere det spørgsmål, men jeg vil dog gerne fastholde, at der er rig mulighed til at købe friske æg i dette land.

Jeg har ingen planer om at begrænse salget ved stalddøre af æg, som det har været hidtil, men jeg vil finde det forkert, hvis man på ét område forlanger autorisation og stiller visse krav til indretning af lokaler, at

[Landbrugsministeren.]

man så på et andet område tillader enkelte producenter at køre rundt og dele æg ud, jeg havde nær sagt til højre og venstre. Men der skulle ikke være noget i det, vi har fremsat, der forhindrer, og jeg har ingen planer om at forhindre, hr. Erik Hansen (Nordj. amt) og hr. Morten Lange i at komme ud og få en hyggelig snak ved stalddøren, hvis man mangler en bakke æg en lørdag-søndag. Der bliver ingen ændringer i det forhold.

Hr. Karlskov Jensen var inde på merudgiften ved kontrol på frø og såsæd. Jeg sagde ved sidste behandling, at vi overvejede, om den merudgift, som ekstrakontrollen vil medføre, skulle pålægges dem, der foranledigede den yderligere kontrol, og jeg vil gerne sige, at under hensyn til de sparebe- stræbelser, man udfolder i dette ting, er vor stilling til dette spørgsmål ikke ændret; udgifterne bør nok lægges på dem, der forvolder de yderligere udgifter.

Hr. Erik Hansen (Nordj. amt) var inde på placeringen af denne yderligere kontrol- dyrkning. Jeg forstod, at hr. Erik Hansen (Nordj. amt) var enig i, at man havde flyt- tet noget fra Sjælland til Fyn på gartneri- området, og jeg vil gerne sige, at jeg har ikke planer om at lave yderligere plante- avlsforsøgsstationer på Fyn. De yderligere kontrol- dyrkninger, der skal foretages, skulle efter det, der er blevet oplyst over for mig, ikke være af et større omfang, end at det kan klares inden for bestående rammer.

Hr. Erik Hansen (Nordj. amt) var ligele- des inde på, at der i lovforslagene var en del bemyndigelser til ministeren, og at der stod, at administrationen af disse bemyndigelser ville ministeren drøfte med involverede or- ganisationer. Hr. Erik Hansen (Nordj. amt) rejste spørgsmålet, om ikke det var betime- ligt, at det også kom op i udvalget for land- brug og fiskeri. Jeg skal erklære mig villig til at komme i udvalget så ofte, det overhove- det er nødvendigt, og det er jo muligt at indkalde til samråd også i dette udvalg.

Hr. Morten Lange nævnede, at det, der

var lagt op til i disse lovforslag, var herre- mandspolitik. Jeg vil gerne sige, at jeg føler, vi er nået et punkt i dette land, hvor man ikke snakker om herremandslandbrug og husmandslandbrug. Jeg kunne nævne ad- skillige eksempler på specialdyrkning, hvor en landmand, der i traditionel, gammeldags forstand var husmand, rent omsætnings- mæssigt, rent økonomisk, vil virke som her- remand.

Hr. Morten Lange rejste spørgsmålet om honning og bipest, og her må jeg ærligt ind- rømme, at det vil jeg være villig til at søge oplyst, men at gå ind i en diskussion om bipest med hr. Morten Lange med den vi- den, jeg er i besiddelse af i øjeblikket, det følger jeg mig ikke kapabel til.

Jeg vil gerne føje til i anledning af hr. Morten Langes bemærkninger, at de fuld- magter, folketetinget vil give mig, vil jeg ikke bruge til at tillade tuskhandel i al alminde- lighed, det vil jeg gerne have lov til at slå fast.

Må jeg til sidst have lov til at sige, at vi for få dage siden i ministeriet — altså efter at forslaget til lov om ændring af lov om handel med foderstoffer er blevet genfrem- sat — fra det udvalg, der arbejder med revi- sion af foderstofloven, har modtaget indstil- ling om, at der foretages yderligere et par ændringer i den gældende lov om handel med foderstoffer. Disse ændringer skyldes, et der i et direktiv vedrørende tilsætnings- stoffer til foderstoffer, der træder i kraft i EF den 14. december 1972, indeholdes be- stemmelser, som foderstoflovens § 1, stk. 4, der handler om stoffer, der sælges som vita- minholdige til anvendelse ved fodring af husdyr, og § 5, der handler om erhvervs- mæssig tilsætning af lægemidler til foder- stoffer, næppe giver hjemmel til at iværk- sætte her i landet. Ændringerne vil gå ud på at udvide de to bestemmelser, således at de kommer til at omfatte alle tilsætningsstoffer til foderstoffer. Jeg vil derfor gerne under lovforslagets behandling i udvalget have lov til at fremsætte de fornødne ændringsforslag.

Lowzow: Jeg vil takke ministeren for den velvillige behandling af det spørgsmål, som er gået igennem alle ordførernes taler, spørgsmålet om salg direkte til forbruger. Jeg kan se, der på dette punkt er sket en ændring fra tidligere, og kan derfor regne med, at vi i loven får en direkte passus om dette i stedet for en ret for ministeren til at fastsætte dette. En formulering som i fjerkræloven og kaninloven med små ændringer vil passe mit parti ganske udmærket. I den udstrækning, man blot fastholder, at salget skal ske til anvendelse i den private husholdning, er man jo helt og totalt dækket ind med hensyn til de problemer, der kan opstå.

Jeg vil sige vedrørende venstres ordførers anmodning om i netop dette spørgsmål at få fastlagt en kilogrænse for, hvor meget man må sælge, at det mener jeg er totalt umuligt at kontrollere, og som følge deraf vil det være ganske urimeligt at lovfæste en formulering af denne art. En formulering som den, der står, „i enkelte tilfælde“ eller „i begrænset omfang“, må være rimeligere.

Kariskov Jensen: Jeg kan takke ministeren for de fleste af de svar, der blev givet, men der var en enkelt bemærkning, som jeg gerne vil anholde. Det drejer sig om de udgifter, som den øgede kontrol medfører i forbindelse med frø, læggekartofler, såsæd osv. Jeg stillede spørgsmålet, om ikke det var sådan, at man i en række af de andre EF-lande afholdt disse udgifter over statskasserne. Nu fik vi klarhed over — hvad vi ikke har fået tidligere, ikke i fuldt omfang i hvert fald — at det var ministerens hensigt, at her i landet skulle disse afgifter alle afholdes af landmændene, af landbruget, af dyrkerne. Jeg vil gerne spørge ministeren, om han finder det helt rimeligt, al den stund vi jo skal lukke op for fri konkurrence på alle områder — det er disse lovforslag jo udtryk for. Der er et område her, hvor vi kan opretholde eller indføre nationale bestemmelser, og det, man så gør, er, at man faktisk diskriminerer dansk landbrug i forhold til de landbrug, vi skal konkurrere med. Jeg kan nok se, at de talstørrelser, der er nævnt, ikke er overvældende, når man ser dem i sammenhæng med finansloven, men da det jo drejer sig om landbrug, der er specialiserede, vil det alligevel sige, at det for den enkelte

landmand er afgifter, der betyder noget, når han skal konkurrere med kolleger i andre EF-lande.

Mit spørgsmål går altså ud på, om det kan siges at være rimeligt, når man i andre EF-lande ikke har disse afgifter i samme omfang, da at pålægge det danske landbrug dem.

Søren Jensen (Hasseris): Jeg kan for så vidt tilslutte mig takken til ministeren for de bemærkninger, han gjorde om stalddørsalget. Men jeg finder ikke, jeg fik svar af ministeren. Jeg spurgte jo direkte, om ministeren ville overveje at bibeholde de bestemmelser, vi har i dag, fremfor den bestemmelse, der nu er foreslået indsat i § 2 i loven om fjerkræ.

Derved vender jeg mig til den konservative ordfører, hr. Lowzow. Jeg tror, vi hurtigt kan blive enige om, at det er lige svært at kontrollere, hvad enten vi har den nuværende bestemmelse med en kilogrænse, eller vi tager den nye bestemmelse, hvor der står, at salg fra producent til forbruger kun er tilladt „i enkelte tilfælde“. I begge tilfælde kan det være lige svært at kontrollere, men der er den forskel, og jeg anser det for at være en ret væsentlig forskel, at med den nuværende bestemmelse ydes der forbrugeren en vis beskyttelse, idet det i loven er fastsat, at fjerkræ kun må sælges i uåbnet tilstand. Dette falder ud, såfremt det forslag, der ligger foran os, bliver til lov.

Erik Hansen (Nordj. amt): Uden på nuværende tidspunkt at skulle blande mig i, hvorvidt en bestemmelse om salg „i enkelte tilfælde“ eller en grænse på 30 kg er det rigtige, vil jeg alligevel sige, at skal vi nu til at gøre dette lidt løsere i fugerne, så bør vi nok gå videre end de 30 kg.

Jeg vil gerne takke ministeren i øvrigt for bemærkningerne om mere frihed på disse områder, men dog føje den bemærkning til, at hvis man her i landet fastholder, at man kun må sælge fra producentens ejendom, så stiller vi danske småproducenter ringere, end man gør i det øvrige fællesmarked, hvor torvehandel jo i udpræget grad er en normal handelsvej. Man kunne måske lette situationen på dette område ved at sige, at man har da lov til at tage med til forbrugerne, til mostre og tanter, og hvad ved jeg.

[Erik Hansen (Nordj. amt).]

Det andet spørgsmål stillet af mig, som ministeren besvarede, var spørgsmålet om placeringen af den videregående prøvedyrkning og forsøg med forskellige sorter og stammer. Her sagde ministeren, at man havde det antal plante- og forsøgsstationer, som man skulle anvende, og derfor var der ikke planer om at oprette nogle nye. Jeg takker for så vidt for svaret, hvis jeg må forstå det derhen, at det også drejer sig om havebrugsforsøgsstationer, når det bliver sagt, at antallet i Jylland er tilstrækkelig stort. Vi har én, og det vil sige, at denne forsøgsstation må kunne forvente større arbejdsopgaver. Jeg takker for ministerens svar, hvis jeg må forstå det på den måde.

Landbrugsministeren (Ib Frederiksen):
Hr. Karlskov Jensen efterlyste, hvorledes man støttede kontroldyrkningen i de øvrige EF-lande. Jeg vil gerne sige, at efter de oplysninger, der foreligger for mig, har man ikke ensartede regler i de forskellige lande, men vi vil gerne, så vidt det er os muligt, fremskaffe oplysninger om og tilstille udvalget en redegørelse for, hvorledes det ligger i andre lande.

Hr. Søren Jensen (Hasseris) og hr. Erik Hansen (Nordj. amt) var igen inde på salget af slagtet fjerkræ og æg. Jeg vil gerne bekræfte, at bestemmelsen om en kilogrænse er væk, og der er indføjet „i enkelte tilfælde“, fordi det er en formulering, man bruger i fællesmarkedslandene.

Jeg vil gerne sige til hr. Erik Hansen (Nordj. amt), at bestemmelsen om salg fra producentens ejendom må forstås på den måde, at køberne kører ud på ejendommen og får den samtale, hr. Erik Hansen (Nordj. amt) efterlyste før eller gav udtryk for at der var lejlighed til at få ude på ejendommen; producenten må ikke køre rundt og sælge sine æg inde i byen. Det vil ikke være rimeligt at forlange visse krav og standarder opfyldt af de autoriserede ægpakkerier og så udhule ordningen på den måde.

Jeg vil gerne sige til hr. Søren Jensen (Hasseris) angående salg af fjerkræ i åbnet eller uåbnet stand fra producenten til de forbrugere, der kommer ud og køber, at hvis der i udvalget er ønske om, at vi går tilbage til den gamle formulering, så vil jeg stille mig velvillig heroverfor.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til landbrugs- og fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget følgende udvalgsudskiftning:

Retsudvalget:

Udtrådt: Holmberg

Nyt medlem: Arne Christiansen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 24. oktober kl. 13.30 med følgende dagsorden:

1) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af ligningsloven.

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om den sociale ankestyrelse.

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Klageadgang m. m.).

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Ophævelse af ankenævnet for invalideforsikringsretten og ændret klageadgang m. m.).

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Klageadgang m. m.).

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om for-

[Formanden.]

sikring mod følger af ulykkestilfælde. (Ophævelse af ulykkesforsikrings-rådet og ændret klageadgang m. m.).

7) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m. fl. (Klageadgang m. m.).

8) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om erstatning til besættelsestidens ofre. (Klageadgang m. m.).

9) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om tillæg til og ændring i lov om erstatning til besættelsestidens ofre. (Klageadgang m. m.).

10) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Ændrede administrative regler, herunder klageadgang).

11) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om offentlig forsorg. (Klageadgang).

12) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse. (Klageadgang).

13) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister. (Klageadgang).

14) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om revalidering. (Klageadgang).

15) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om for sorgen for åndssvage og andre særlig svagtbegavede. (Ophævelse af åndssvageforsorgens centralnævn og ændret klageadgang).

16) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om børne- og ungdomsforsorg. (Ophævelse af landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg og ændret klageadgang).

17) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Ændret klageadgang).

18) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af adoptionsloven. (Ophævelse af landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg).

19) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer m. v. (Klageregler vedrørende afgiftsgodtgørelse til invaliderede).

20) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om erstatning for vaccinationsskader. (Klageadgang m. m.).

21) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om beskattning ved sammenslutning af aktieselskaber m. v. (Udvidelse af området for skattefritagelse ved sammenslutning af brugsforeninger).

22) *Første behandling af:*

Forslag til toldlov.

23) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om forbrugsafgifter. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge henviste formanden til den omdelte omtrykte ugeplan.

Mødet hævet kl. 14.28.

9. møde.

Tirsdag den 24. oktober kl. 13.30.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Fra medlem af folketinget *Stinus* har jeg modtaget meddelelse om, at han som følge af deltagelse i De forenede Nationers generalforsamling ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 1 måned, hvorfor han anmoder om orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv fra og med den 7. november d. å. samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

I skrivelse af 19. oktober 1972 meddeler finansministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven. (Kontrolbestemmelser m. v.) og forslag til lov om ændring af skattekontrolloven.

Med skrivelse af 23. oktober 1972 har statsministeren fremsendt skriftlig besvarelse af et af folketingsmand Poul Schlüter stillet spørgsmål. Spørgsmålet og besvarelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Skriftligt besvaret spørgsmål.

Af Poul Schlüter til statsministeren (16. oktober 1972):

„Hvorfor har regeringen ikke offentliggjort den protest, man har modtaget fra den amerikanske regering mod, at folketingets lokaler blev stillet til rådighed for det såkaldte Vietnam-tribunal, og mod, at statsministeren talte ved tribunalets åbningsmøde?“

(Spm. nr. 19).

Statsminister *Anker Jørgensens* svar (23. oktober 1972):

Et medlem af den amerikanske ambassade afleverede den 2. oktober 1972 til udenrigsministerens sekretær en personlig note fra

den amerikanske ambassadør til udenrigsministeren. I noten blev der gjort indsigelse mod, at Vietnam-kommissionen skulle holde møde på Christiansborg, ligesom det henstilledes, at den danske regering ikke gennem officiel deltagelse understøttede kommissionens virksomhed. Noten blev forelagt den daværende statsminister og efter min tiltrædelse også for mig. Den 5. oktober svarede udenrigsministeren ved at meddele, at dispositionsretten over folketingets lokaler i overensstemmelse med langvarig forfatningsmæssig praksis ligger hos folketingets præsidium, og at ingen regering blander sig heri. Såvel den amerikanske note som svarnoten oversendtes samtidig til folketingets formand.

I dagene derefter havde ambassadør Bartels i Washington forskellige samtaler med højtstående embedsmænd i det amerikanske udenrigsministerium. Samtalerne drejede sig om forskellige andre spørgsmål, men ved disse lejligheder understregede amerikanerne, at USA var bekymret over afholdelsen af Vietnam-kommissionens møde i København, og beklagede at såvel regeringen — gennem min tale til kommissionen — som folketinget — gennem overladelse af landstingssalen til åbningsmødet — havde foretaget, hvad der kunne udlægges som officiel dansk støtte til kommissionen. Ambassadør Bartels svarede, med en understregning af det traditionelle dansk-amerikanske venskab, at der som bekendt på dette punkt forelå en uoverensstemmelse mellem USA og Danmark, en uoverensstemmelse, som han på sin regerings vegne håbede ville bortfalde ved fred i Vietnam.

Den 12. og 13. oktober fremkom det amerikanske udenrigsministerium som svar på forespørgsler fra danske journalister med offentlige udtalelser i sagen. Disse udtalelser, der vil være kendt fra pressen, blev fremsat af pressetalsmænd og kan således på ingen måde sidestilles med henvendelser — end-sige officielle henvendelser — fra den amerikanske regering.

Når regeringen ikke har offentliggjort den amerikanske ambassadørs personlige note af 2. oktober eller det danske svar, skyldtes dette, at denne henvendelse efter sin natur og almindelig praksis hører til den art henvendelser, som ikke er beregnet til offentliggørelse af modtagerlandet.